Dosarul nr.2p/s-392/2024
2-24074388-12-2p/s-08072024-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

10.02.2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru,
în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holevițcaia,
Grefier Cristina Verlan,

cu participarea:
- petiționarei, *****
- reprezentantului petiționarei, avocatului Rotaru Nadejda,
- reprezentantului persoanei fizice în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciară, *****, avocatului Nicolae Cortac,

examinând în ședință de judecată închisă cauza civilă la cererea petiționarei ***** privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub formă de tutelă în privința *****i, persoană interesată Primăria Tohatin,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

La 05.07.2024, **petiționară,** ***** a depus cererea cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma de tutelă pe un termen de 5 ani în privința *****i.

În argumentarea cererii depuse, având ca suport legal prevederile art.307 alin.(1) lit.a) CPC - date cu privire la identitatea persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire și art.307 alin.(1) lit.f) CPC - situația familială, financiară și patrimonială a persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciare, în măsura care îi este cunoscută, au fost comunicate următoarele date: Nume, prenume: *****; Data naşterii: ***** IDNP ***** domiciliul: *****

Art.307 alin.(1) lit.b) CPC instituie necesitatea expunerii circumstanțelor, în sensul art.92(anterior 48^{28}) din Codul civil, care impun instituirea măsurii de ocrotire judiciare și argumentarea solicitării măsurii de ocrotire respective.

În acest context explică că, la data de ***** s-a născut ***** fiica dnei ***** și ***** ***** este invalidă din copilărie, prin suferințe oculare, este inaptă de muncă, necesită ajutor permanent din partea unei alte persoane, se află la evidența medicului psihiatru de mai mulți ani, deținând grad de invalididate, gradul 1, iar la moment nu este țintuit la pat, se deplasează cu greu, nu conștientizează acțiunile sale.

Menționează petiționara că, este mama biologică a *****i. Conform concluziei medicului de familie Țurcanu Oleg, dna ***** suferă de retard mintal din copilărie cu grad de dizabilitate, nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar asistarea sau reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, ea având discernământul psihic abolit în totalitate. Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că, starea se va îmbunătăți, pronosticul pe termen lung în vederea ameliorării semnificative sau însănătoșirii este mai mult ca rezervat.

Evidențiază faptul că, petitionara ***** locuiește împreuna cu *****, reclamanta are grijă de fiica sa, are toate posibilitățile necesare pentru a fi tutoare, or instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma de tutelă este necesară ca urmare a maladiei fiicei, care nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar asistarea sau prezentarea acesteia la încheierea actelor juridice atât patrimoniale , cât și cu caracter personal, având discernământul psihic abolit în totalitate .

Totodată menționează faptul că dna ***** mama dnei ***** întâmpină dificultăți la primirea indemnizației și pensiei, fiind necesară semnătura fiicei, însă fiica ei nu-și dirijează acțiunile sale și nu-și dă seama de însemnătatea lor.

Art.307 alin.(1) lit.c) CPC impune prezentarea datelor cu privire la persoanele propuse a fi însărcinate cu ocrotirea.

Din aceste considerente solicită ca persoana însărcinată cu ocrotirea să fie mama dnei ***** a.n.*****, IDNP *****, domiciliată în mun.Chișinău, *****

În drept, în conformitate cu art.279 alin.(1) lit.e) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la măsurile de ocrotire contractuale și judiciare.

Conform art.302 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă cât și de desemnare și revocare a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui, membrilor consiliului de familie, curatorului supleant, tutorelui supleant, curatorului special, tutorelui special.

Potrivit art.65 alin.(1) Cod civil, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitatea deplină de exercițiu pe altă cale legală și care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprimă voința poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea sau situația sa.

În corespundere cu art.94 alin.(1) lit.a), cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă de către persoana fizică în privința căreia se cere instituirea măsurii de ocrotire judiciare, sau potrivit lit.d) a aceluiași alineat al aceluiași articol - cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă de către rudă sau afinul persoanei indicate la lit.a).

Conform art.102 alin.(2), (4) Cod civil, în privința persoanei care, fără a fi lipsită complet de discernământ, are nevoie, în temeiul dispozițiilor art.65 alin.(1), să fie asistată

în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei. Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie și nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Potrivit art.103 Cod Civil „Instanța de judecată stabilește termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. Mai mult, conform alin.(2) al aceluiași articol, Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanța de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

Persoana fizică în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciară - ***,** în ședința de judecată nu s-a prezentat.

Persoana interesată - Primăria Tohatin, fiind citată legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat.

În ședință de judecată petiționara ***** avocatul petiționarei Rotaru Nadejda, au solicitat admiterea integrală a cererii, reiterându-și motivele de fapt și de drept indicate în cerere.

Reprezentantul persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, avocatul Nicolae Cortac, în ședința de judecată a susținut cererea, solicitând admiterea acesteia.

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând cererea depusă, audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului, normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că cererea este întemeiată și necesită a fi admisă, din următoarele considerente.

Conform art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Dând apreciere materialului probator, instanța de judecată, relevă că la 05.07.2024 a fost depusă cererea privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința cet.*****, care este fiica petiționarei *****.

În conformitate cu art.279 alin.(1) lit.e) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la măsurile de ocrotire contractuale și judiciare.

În conformitate cu art.302 alin.(1) lit.a) și alin.(2) Cod de procedură civilă, în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă). (2) Cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire se depune, la alegerea

petiționarului: lit.a) la instanţa judecătorească de la domiciliul sau reședința persoanei în privința căreia este instituită sau se solicită instituirea unei măsuri de ocrotire (denumită în sensul prezentului capitol – persoană fizică), inclusiv de la locul aflării instituției de tratament sau instituției sociale în care este stabilită aceasta.

Conform art.32 alin.(1) Cod civil, în condițiile prezentului cod, în privința persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința poate fi instituită, prin hotărâre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei, a ocrotirii provizorii sau a tutelei.

În corespundere cu prevederile art.65 alin.(1), (2) Cod civil, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exercițiu pe altă cale legală și care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea sau situația sa. (2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atât a persoanei, cât și a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii.

Alin.(6) al art.65 Cod civil prevede că, la luarea oricărei decizii care vizează persoana în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, instanţa de judecată, autoritatea tutelară și persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorințelor și sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate de sine stătător sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul persoanei de încredere. Dorințele și sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sânt susceptibile de a expune persoana ocrotită unui anumit risc, cu excepția cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare.

Conform art.92 Cod civil, (1) măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară și dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispozițiilor legale privind obligația de întreținere a soțului și a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soților, privind asistenta la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. (2) Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată și proporțională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficiențe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu își poate conștientiza acțiunile ori exprima voința.

Conform art.94 alin.(1) lit.d) Cod civil, cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă de către ruda sau afinul persoanei indicate la lit.a).

În conformitate cu art.307 alin.(2) Cod de procedură civilă, la cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii.

Potrivit art.102 alin.(3) și (4) Cod civil, în privința persoanei care, în temeiul dispozițiilor art. 65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. Tutela se instituie doar dacă nici prin

ocrotirea provizorie și nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Din prevederile art.103 Cod civil, reiese că, tutela se stabilește pentru maxim 5 ani, însă instanța de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

Din concluziile raportului de expertiză extrajudiciară ***** din 18.12.2024, efectuat de Centrul de Medicină Legală, expertul judiciar a ajuns la următoarele concluzii: expertizată, cet.*****, suferă maladie psihică cronică: ”Retardare mentală moderatăî cu imaturitate psihoafectivă severă”, cu nedezvoltarea multiplelor funcții corticale superioare, și anume memoria, gândirea, orientarea, înțelegerea, analiza, sinteza, deci funcțiile intelectual-mnestice, cognitive, psihocomportamentale și emoționale. Numita ***** ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale cât și cu caracter personal, ea având discernământul psihic abolit în totalitate. Reeșind din starea psihică ***** nu poate participa în ședința de judecată la momentul actual(prezintă tetra pareză spastică, din fragedă copilărie și până în prezent nu se deplasează de sine stătător). Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea sănătății persoanei expertizate cet.***** se va îmbunătăți, maladie psihică cronică de care suferă sus-numita este o boală ireversibilă, prognosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat.

Totodată luând în considerație faptul că, cumulul de probe anexate la materialele cauzei, denotă cu certitudine că, persoana fizică ***** care, în urma unei boli mintale, nu poate conștientiza acțiunile sale, ea având discernământul psihic abolit în totalitate, urmează să beneficieze de o măsură de ocrotire, instituită în funcții de starea sau situație sa.

Astfel, ținând cont de concluziile raportului de expertiză care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea sănătății persoanei expertizate cet. ***** se va îmbunătăți, maladie psihică cronică de care suferă sus-numita este o boală ireversibilă, prognosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat, instanța consideră necesar de a dispune instituirea tutelei în privința persoanei ***** pe un termen de 5 ani.

În această ordine de idei, conform art.107 alin.(1) Cod civil, curatorul și tutorele sânt desemnați de către instanţa de judecată.

Potrivit art.108 alin.(1), (2) Cod civil, în absența instrucțiunilor în vederea ocrotirii, indicate la art.69, instanţa de judecată desemnează în calitate de curator sau tutore soțul persoanei ocrotite ori pe cel cu care persoana ocrotită a locuit cel puţin 3 ani, cu excepţia cazului în care convieţuirea lor a încetat sau dacă un alt motiv întemeiat împiedică desemnarea acestuia. Dacă desemnarea curatorului sau tutorelui conform alin.(1) este imposibilă, instanţa de judecată desemnează în calitate de curator sau tutore părintele, ruda sau o altă persoană care locuieşte cu persoana ocrotită ori care menține legături

puternice și stabile cu aceasta, cu excepţia cazului în care un motiv întemeiat împiedică desemnarea persoanei respective.

Totodată, în conformitate cu art.114 alin.(1) Cod civil, la instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei, instanţa de judecată poate institui consiliul de familie dacă necesitatea de ocrotire a persoanei sau componența și valoarea patrimoniului justifică aceasta și dacă componentă familiei și a anturajului persoanei ocrotite permit acest lucru.

Pentru considerentele sus-enunțate, instanța de judecată consideră întemeiată cererea formulată de petiționara și care urmează a fi admisă integral, prin instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința persoanei fizice *****, născută la *****, cod personal *****în următoarele condiții: măsura de ocrotire este valabilă pe termen de 5 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești; ***** născută la *****, cod personal *****, se desemnează în calitate de tutore al *****i.

Totodată, reieșind din prevederile art.308[11] Codul de procedură civilă, ***** urmează a fi privată de dreptul la vot stabilit în Codul electoral.

În conformitate cu prevederile art.238-241, 308[11] din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Cererea depusă de petiționara ***** privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința persoanei fizice, *****, persoană interesată Primăria Tohatin, se admite.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința persoanei fizice *****, născută la *****, cod personal 2***** pe un termen de 5 (cinci) ani.

Se desemnează ***** născută la *****, cod personal ***** în calitate de tutore al persoanei fizice *****, născută la *****, cod personal *****

În condițiile art.308[11] din Codul de procedură civilă, se privează *****, născută la *****, cod personal ***** de dreptul la vot stabilit în Codul electoral.

La devenirea definitivă a hotărârii, aceasta se aduce la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile din momentul determinat conform art.308[14] Codul de procedură civilă, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Judecător Liudmila Holevițcaia